

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

www.transparency.org.ru/CENTER/DOC/article_19_doc.

3. Nye J. Corruption and Political Development: A Cost-Benefit Analysis / Nye J. // American Political Science Review. - 1967. - № 61 (June). - 19 p.
4. Dieter Schneider. Verhütung und Bekämpfung von Korruption / Dieter Schneider // Die öffentliche Verwaltung – Juli 1997 – Heft 14. - 610 p.
5. Камлик, М. І. Корупція в Україні / М. І. Камлик, С. В. Невмержицький. – К. : Знання, КОО, 1998. – 179 с.
6. Комісарчук Ю.А., Деякі аспекти генезису поняття корупції/ Ю.А. Комісарчук, М.В.Кириченко, В.В.Мельник - Науковий вісник №1 Львівського державного університету внутрішніх справ. – Серія юридична. - №1 - 2009 р. – с. 25-30.
7. Корупція як одна з найактуальніших проблем сучасності [електронний ресурс] – Режим доступу: www.kyiv-obl.gov.ua/Docs/KBN-2.doc.
8. Корупція сьогодні, або чому ми її не побороємо [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ucipr.kiev.ua/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=1693>
9. Костюк В.С., Андрущенко А.М., Борецько І.П. Економічна теорія [навчальний посібник] ЦУЛ, 2009. – 282 с.
10. Економічна безпека України та виклики сьогодення. Збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції 28 травня 2010 року. Частина I - К.: УДУФМТ, 2010. – 240 с.
11. Голованова, Є.І. Правові основи боротьби з корупцією в Росії в XVI-XIX ст.ст.: Історико-правове дослідження: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. - М., 2002. - 25 с.
12. Мельниченко А.А. Корупція як іманентна складова деформованих управлінських відносин: постановка проблеми [електронний ресурс] – Режим доступу: [http://visnyk-psp.kpi.ua/uk/2010-3/10%20-%203\(7\)%20-%207.pdf](http://visnyk-psp.kpi.ua/uk/2010-3/10%20-%203(7)%20-%207.pdf).
13. Broadman H. G. Seeds of corruption. Do Market Institutions Matter? / Harry G. Broadman and Francesca Recanatini. World Bank Policy Research [Електронний ресурс]. – Working Paper № 2368. – 2000. – 47 p. – Режим доступу: <http://siteresources.worldbank.org/INTWBIGOVANTCOR/Resources/wps2368.pdf>
14. Комітет по боротьбі з корупцією та захисті прав [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://komitet.in.ua/?p=588>
15. Бондаренко К.: Корупція в судах веде до браку легітимності багатьох процесів в Україні [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uapolicy.org/uk/article/148/>

РЕЗЮМЕ

Стаття присвячена проблемам економічної мотивації суб'єктів корупції. Розглянуто корупцію як спосіб взаємодії суб'єктів на корупційному ринку а також подано класифікацію корупційних дій в залежності від виду корупції. Визначено основні корупційні загрози економічному розвитку України.

Ключові слова: корупція, корупційний ринок, економічна корупція.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена проблемам экономической мотивации субъектов коррупции. Рассмотрена коррупция как способ взаимодействия субъектов на коррупционном рынке, а также представлена классификация коррупционных действий в зависимости от вида коррупции. Определены основные коррупционные угрозы экономическому развитию Украины.

Ключевые слова: коррупция, коррупционный рынок, экономическая коррупция.

SUMMARY

This article is devoted to the problems of economic motivation corruption subjects. Consider corruption as a way of interaction of the corruption market and provides a classification of corruption depending on the type of corruption. The main corruption threats of economic development of Ukraine are examined.

Keywords: corruption, corrupt market, economic corruption

РОЛЬ КАНАЛІВ ТОРГІВЛІ ТА РУХУ КАПІТАЛІВ В КРИЗОВІЙ ТРАНСМІСІЇ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ВЕКТОРИ

Резнікова Н.В., к.е.н, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Відакіна М.М., к.е.н, асистент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка¹

Постановка проблеми. Послідовний розвиток форм міжнародної регіональної економічної інтеграції забезпечує найбільш повне, найраціональніше використання економічного потенціалу країн та підвищення темпів їх розвитку. Водночас вирішуються важливі питання соціальної політики шляхом об'єктивно зумовленого зниження цін на основні товари й послуги та створення нових робочих місць і завдяки концентрації зусиль країн-учасниць на пріоритетних програмах соціально-економічного розвитку. Проте регіональна інтеграція несе в собі і певну загрозу. Дослідження валютних криз дає можливість констатувати, що поширення кризових тенденцій носить саме регіональний аспект, а можливість виникнення внутрішньої – «домашньої» кризи – збільшується за умови виникнення у регіоні кризових потрясінь. Типові приклади регіональних валютних криз – криза ЄМС, криза мексиканського песо та азійська криза – охоплювали не лише країну походження кризи, але й країни спільного географічного регіону, які фіксували національну валюту чи до американського долара, чи німецької марки. Поширення валютних криз у межах регіону пояснюються виникненням негативних зовнішніх економічних ефектів: ефекту конкурентної девальвації з метою утримання місця на ринку регіону, текіла ефекту, ефекту мусону, ефекту великого сусіда, ефекту доміно та ін. Усвідомлення цього зумовлює розкриття можливих шляхів трансмісії валютних потрясінь крізь призму механізму міжнародної координації та кооперації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дискусії серед економістів стосовно природи валютної нестабільності тривають давно. Пояснюючи природу виникнення валютних потрясінь, якими зокрема відрізнялися дев'яності роки минулого століття, вчені запропонували власні підходи для вивчення цього явища. Концептуалізація валютних криз пов'язана з іменами видатних економістів, серед яких М. Бордо, А. Веласко, Р. Глік, Д. Даймонд, С. Едвардс, Г. Кальво, Г. Камінські, Ч. Кіндлебергер, П. Кругман, Р. Манделл, Г. Мінські, М. Обстфельд, К. Рейнхарт, Е. Роуз, М. Фрідмен та інші.

Виділення невідомої частини загальної проблеми. Не зважаючи на значну кількість теоретичних досліджень з даної теми, недостатньо розробленими залишаються питання щодо ролі каналів торгівлі та фінансів у поширенні регіональних та глобальних валютних криз, що й обумовлює головну мету даного дослідження. Інтра регіональний характер торгівлі диктує специфічність поширення валютних криз, в першу чергу, на регіональному, а не глобальному рівні. І саме тому стан/динаміка торгівлі, а не подібність макроекономічних показників країн, розглядатиметься нами як основна причина виникнення негативних зовнішніх ефектів, що впливають на розповсюдження криз на регіональному рівні. Підкреслимо: ми розділяємо зазначену точку зору по відношенню до країн з нерозвиненим фінансовим сектором економіки, незначним капіталообміном, де торгівля/експорт товарів продовжує виступати основним каналом збагачення країни. Наш аналіз зосереджується на аналізі теоретичних моделей валютних криз, і, в першу чергу, на підході «відмови від зобов'язань»

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

М.Обстфельда [1], який покликаний пояснити можливі зміни щодо доцільності утримання фіксованого валютного курсу. Виходячи з нелінійної поведінки уряду, у останнього завжди є причина відмовитися від фіксованого обмінного курсу та причина захищати його, і між цими двома мотивами існує протиріччя.

Виклад основного матеріалу. У спробі пояснити факт взаємопов'язаності кризових проявів, в іноземній літературі із зазначеної проблематики широко використовується термін «конкуруючих девальвацій» [2-5], який підкреслює важливість торгівлі як двосторонньої, так і за участю третіх країн у поширенні кризових тенденцій в світі. Так, девальвація, що відбувається в певній країні, стає надзвичайно «дорогою» (з точки зору втрати конкурентоспроможності виробництва (продукції)) для інших країн, що мають на меті утримання зайнятих позицій. За цих обставин, рішення про проведення девальвації в другій країні виступає рішенням у більшій мірі політичним, ефект від якого, на думку уряду, має бути корисним. Отже, це свідчить про те, що емпіричним змістом даного типу моделей є акцент на високому рівні торгівлі серед синхронізованих девальверів. Але, так само, як і думка про так зване добровільне інфікування, яка належить А. Лахірі та К. Вегу [6], це пояснення не відповідає твердженню про те, що центральні банки намагаються зробити все, аби, перш за все, уникнути девальвації і найчастіше – шляхом захисту використання активних процентних ставок. Інша група моделей ігнорує роль торгівлі товарами та послугами і підкреслює роль торгівлі фінансовими активами, частково – через наявність асиметричної інформації.

Г. Кальво та Е. Мендоза [7] запропонували модель, у якій накопичення та відтворення специфічної для кожної країни інформації щодо фіксованих цін на ті чи інші активи провокують підвищення можливості виникнення стадної поведінки, навіть за умови тотальної раціональності інвесторів, що діють на ринку. У даній моделі розглядаються раціональні гравці ринку та асиметрична інформація, яка і спричиняє заворушення на валютних ринках. Автори також зосереджують увагу на важливості ролі, яку відіграють інвестори, які займають позиції крос-цін, перестраховуючись від макроекономічного ризику. Таким чином, в даній моделі припускається, що основним каналом поширення кризових явищ у глобалізованому світі виступає «глобальна диверсифікація фінансових портфельів». Г. Кальво та Е. Мендоза наполягають на тому, що країни з більш орієнтованою міжнародною торгівлею, фінансовими активами та більш ліквідними ринками мають бути вразливішими до процесів поширення криз. Малі, надзвичайно неліквідні ринки виступають не досить представленими у міжнародних портфелях і, таким чином, автоматично усувають можливість свого інфікування в разі виникнення криз в будь-якому регіоні світу.

Заслугує на увагу думка Г. Кальво щодо важливості ліквідності при аналізі зв'язків, що складаються у фінансовому секторі. Інвестори, які працюють за принципом використання кредиту, який отримується під фіксований процент для збільшення прибутку на власний капітал в ситуації підвищеного попиту змушені продавати (непоінформованій стороні) свої активи. Саме через асиметричність інформації, яка отримується, активи можуть бути вигідно продані лише за так званими «гарячими» цінами. За цієї ситуації можливими виступають декілька варіантів поведінки: менеджер, що працює за принципом закритого портфеля, змушений підвищувати ліквідність в очікуванні майбутніх виплат. В будь-якому випадку, його стратегія буде полягати в тому, аби не продавати активи, ціни на які вже колапсували, а інші активи, що містяться в його портфелі. Проте, не дивлячись на це, саме діючи таким чином, інвестор прискорює падіння цін і на інші активи, що провокує справжнє хвилювання на ринках цінних паперів та на ринках валюти.

Ще одним потенційно важливим каналом поширення кризових тенденцій є спільний кредитор і, зокрема, комерційні банки. Так, на початку 1980 років комерційні банки США відігравали роль головних позичальників для країн Латинської Америки, схожу на ту, яку комерційні банки Японії відігравали протягом Азійської кризи 1997 р. Така поведінка зарубіжних банків, як відкликання позик чи припинення кредитування може посилити первинну кризу (ту, яка лише починає виникати) у країні її зародження. У такому випадку потреба ребалансування граничного ризику банківського портфеля та рекапіталізації згідно первинних втрат може спричинити помітну переорієнтацію в політиці надання кредитів комерційними банками у тих країнах, яким банком вже було надано позики. На нашу думку, шойно інвестор опиняється в ситуації підвищеної чи граничної ризикованості та зазначає виникнення кризових тенденцій в певній країні, він почне ухилятися від співпраці з іншими країнами, що мають будь-які спільні характеристики з країною, що вже зазнала кризи. Так, наприклад, якщо у країні виникнення кризи існує великий дефіцит платіжного балансу та відносно негнучкий валютний курс, то інші країни з подібними характеристиками відчують на собі подібний тиск, опиняючись вразливими перед кризовими явищами.

Вчені Б. Айхенгрін, А. Роуз та Ч. Віплош констатують незаперечний факт того, що торговельні зв'язки можуть пояснити низку прикладів інфікування у 20 індустриально розвинених країнах [8]. До схожих висновків доходять і Р. Глік та А. Роуз [3], розглядаючи макроекономічні показники як розвинених, так і країн, що розвиваються. На наш погляд, така одноставність думок може бути пояснена, по-перше, тим, що торгівля товарами та послугами дещо переважала над торгівлею фінансовими активами у період після Другої світової війни і, по-друге, через те, що саме торгівлі товарами та послугами надавалося більше уваги у дослідженнях проблематики поширення криз. Внутрішньорегіональна спрямованість торгівлі також може пояснити, чому саме трансмісія валютних криз найчастіше носить регіональний, а не глобальний характер. Втім, окремі дослідники [9] заперечують важливість торговельних зв'язків при спробі пояснення поширення кризових явищ.

На основі статистичного матеріалу МВФ нами пропонується проаналізувати стан двосторонніх торговельних зв'язків між країною походження кризи та країнами, на які поширилися прояви валютної нестабільності на прикладі кризи ЄМС, текіла, азійської та російської кризи за рік до початку регіонального потрясіння. Дані свідчать про сумнівність категоричної позиції вчених Р. Гліка та А. Роуз щодо безвизнатової важливості міжкраїнових торговельних зв'язків у поширенні регіональних криз. Незадовго до початку так званої текіла кризи, лише 1,7% загального експорту Аргентини припадало на Мексику. Подібним чином Бразилія, ціни на акції якої впали більше ніж на 20% лише за тиждень після російської кризи, не вела активну торгівлю з Росією, адже лише 0,2% її експорту призначалося для російських ринків [10]. Ця порівняно незначна двостороння торгівля між країнами, що перебували у кризі та інфікованими країнами гостро суперечить ситуації, яка продемонстрована при розгляді криз, не викликали миттєвих міжнародних наслідків. Так, понад 30% аргентинського експорту припадало на Бразилію, і навіть упродовж тижня після оголошеної девальвації ціни на акції в Аргентині зросли понад 12% [10]. Навіть показник близько 13% – частка експорту Уругваю на аргентинському ринку – перевищує показники для країн, що відчули на собі швидке поширення кризи [10]. Таким чином, торговельні зв'язки в меншій мірі виступають причинами трансмісії кризових наслідків на економіку Уругваю з боку Аргентини. На нашу думку, причина полягає в ідіосинкретичності тісних фінансових зв'язків між двома зазначеними країнами. Зокрема, протягом тривалого часу саме уругвайським банкам надавалася перевага з боку аргентинських вкладників, які вважали, що заощадження, які зберігаються в Уругваї та деноміновані в доларах США, є найнебезпечнішими та найдоходнішими. Так, коли у грудні 2001 р. Аргентина у черговий раз зазнала кризи, більшість депозитів було переказано саме до Уругваю, і це – вже особливості ментальності, а ніж та, що може бути пояснена економічними моделями чи здоровим глуздом. Коли аргентинські посадовці особи офіційно проголосили про замороження банківських депозитів у грудні 2001 р., аргентинські фізичні та юридичні особи зробили спробу масового вилучення депозитів, що знаходилися саме в уругвайських банках, тим самим викликавши у останніх побоювання щодо можливої ізоляваності від міжнародних резервів.

Особливої уваги заслугоує запропонована Г. Камінські та К. Рейнхарт [5] спроба довести важливість конкуренції не лише при визначенні особливостей позиціонування країни на зовнішніх ринках, але й при рішенні описаної ще П. Кругманом та М. Обстфельдом дилеми, яка, рано чи пізно, постає перед урядом кожної країни: девальвувати чи ні заради збереження існуючих позицій (цінової привабливості) на зовнішніх ринках товарів та послуг. Для цього вченими було визначено спільну третю країну відповідно до країн Азії та Латинської Америки: США постійно фігурували у торгівлі з країнами Латинської Америки (не лише як країна-позичальник банківських кредитів), а Японія – у торгівлі в азійському регіоні. Варто зазначити, що всі п'ять країн азійського регіону, що стали учасниками кризових подій упродовж 1997 року (Таїланд, Індонезія, Корея, Малайзія, Філіппіни), об'єднує той факт, що кожна з них вела активний експорт з Сянганом та Сінгапуром. Розглядаючи наявність третьої країни як необхідну умову для спостереження ефекту конкурентної девальвації, варто зазначити, що якщо певна країна, яка, наприклад, експортує до США вовну, оголошує девальвацію власної валюти, не є очевидним та обов'язковим, що це спричинить будь-які негативні наслідки для тієї країни, яка експортує до США аналогічний товар. Проте, у цьому випадку, саме структура торгівлі відіграє ключову роль у визначенні важливості місця, яке посідає торгівля із третьою країною. Феномен

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

важливості тристоронніх торговельних зв'язків можна ілюстративно розглянути на прикладі деяких азійських країн. Так, Таїланд експортує значну кількість своїх товарів до подібних собі так званих «третіх країн» як Малайзія, і в меншій мірі – до Кореї, на відміну від Індонезії та Філіппін, де зазначена особливість не мала місця. Тристороння торгівля також не пояснює «ефекту текіла» в Аргентині та Бразилії, експортна структура яких має мало спільного з мексиканським експортом, не кажучи вже про які-небудь тісні торговельні зв'язки між трійкою таких країн, як Росія, Гонконг та Бразилія.

Про важливість спільного позичальника та фінансових зв'язків зазначають Дж. Френкель та С. Шмуклер, Г. Камінські та Р. Лайонс [11; 12]. На прикладі «текіла» криз вони підкреслюють негативні наслідки, які були викликані діяльністю спільних фондів, заснованих у США. Саме фонди поширювали шоківі ефекти шляхом продажу своїх активів із одної країни, коли ціни в ній розпочинали знижуватися, у іншу. Саме тому було підтримано думку про значущість ролі комерційних банків у трансмісії кризових тенденцій, включаючи несподівані призупинення капіталопотоків через повільне або миттєве відкликання кредитів. У свою чергу, А. Моді [9] пов'язує інфікування із розвитком у США високодоходних ринків облігацій.

Висновки. Проаналізувавши окремі історичні епізоди перенесення криз із країни на інші країни – так званого інфікування – що вже відбулося, чи лише могло відбутися, можна зробити такі узагальнення:

- від ступеня того, наскільки країна інтегрована до світового ринку капіталу залежить рівень її вразливості перед розгортанням швидких та агресивних за своєю дією кризових явищ;
- ступінь відкритості чи закритості певної країни на ринку товарів та послуг хоча і може претендувати на серйозність впливу кризових подій, не є визначальним;
- досвід країн, які були залучені до регіонального поширення валютних криз, свідчить про те, що втеча капіталу виступала ендемічною проблемою для країн, які намагалися відвернути можливість виникнення кризи шляхом впровадження фінансових обмежень;
- крім того, пропозиція дотримання фінансової автаркії не може виступати довгостроковим рішенням запобігання поширення швидких та агресивних криз. Навпаки, в країнах, що вже лібералізували свій фінансовий сектор та капіталопотоки, використання цього методу є не лише непривабливим, але й неможливим у застосуванні;
- поєднання двох типів проблем – інфікування з-за кордону та поточні зростаючі проблеми всередині країни, яка інтегрована в світовий ринок капіталів за невинуватої економічної політики можуть призвести до відтоку капіталопотоків та закінчитися так званою швидкопризупиненою (швидко вирішеною) проблемою, що носитиме найзгубніший характер;
- певні обмеження в русі капіталів можуть носити рекомендаційний характер при розгляді країни, в якій боргові зобов'язання є короткостроковими та деномінованими в зарубіжній валюті. Але в цьому випадку прийняття подібного рішення є політично важким у плані реалізації та може спричинити багато побічних ефектів. Один з виходів – залучення капітальних потоків довгострокового характеру. Але контроль над капіталом важко назвати вирішенням проблеми в середньо- та довгостроковій перспективі, і лише виважена політика та використання інституційних механізмів, які надали б державним та приватним учасникам ринку право прогресивного розвитку, зроблять можливим утворення найстабільнішого фінансового середовища для оперування на ньому як ринків країн розвинених та і таких, що розвиваються;
- за умов відсутності додаткових конкурентних переваг від проведення девальвації (тобто якщо вона передбачається більшістю учасників ринку), розвиненість міжкраїнових торговельних зв'язків підвищує ризик виникнення валютних криз самовідтворювального характеру і посилює нестабільність у регіоні, збільшуючи багатоваріантність станів рівноваги;
- координація та кооперація зменшує, проте не усуває ризик одночасного (паралельного) виникнення валютних криз в обох країнах і зменшує регіональну нестабільність, обмежуючи сукупність багаторівневих станів рівноваги. З одного боку, координація поліпшує добробут країни, з іншого, робить її більш залежною від стану базових макроекономічних показників іншої країни через існування ризику кризового поширення: економічний спад хоча б в одній країні піддає сумніву доцільність подальших координаційних зв'язків.

Поширення валютних криз відбувається внаслідок втрати доцільності регіональної координації за умови економічного падіння у одній із країн. У цьому полягає неоднозначність координаційного ефекту на розвиток регіональних потрясінь. З одного боку, координація як така покликана зменшити в межах регіону можливість розгортання одночасних спекулятивних атак, пов'язаних із розвитком зовнішніх торговельних зв'язків. З іншого, координація провокє виникнення нового каналу поширення валютних потрясінь з огляду на те, що доцільність (економічна обґрунтованість) розвитку координаційних зв'язків між країнами залежить від стану їх базових макроекономічних показників.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Obstfeld M. Models of Currency Crises with Self-Fulfilling Features [Electronic resource] / M. Obstfeld // NBER Working Paper № 5285. – 1997. – Mode of access: <http://www.nber.org/papers/w5285.pdf>.
2. Forbes K. Contagion in Latin America: Definitions, Measurement, and Policy Implications [Electronic resource] / K. Forbes, R. Rigobon // NBER Working Paper № 7885. – 2000. – Mode of access: <http://www.nber.org/papers/w7885.pdf>.
3. Glick R. Contagion and Trade: Why are Currency Crises Regional? / R. Glick, A. Rose // Journal of International Money and Finance. – 1999. – Vol. 18 (Issue 4). – P. 603-617.
4. Choueiri N. Has the Nature of Currency Crisis Changed? A Quarter of a Century of Crises in Argentina [Electronic resource] / N. Choueiri, G. Kaminsky // IMF Working Paper WP/99/152. – 1999. – Mode of access: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/1999/wp99152.pdf>.
5. Kaminsky G. On Crises, Contagion, and Confusion [Electronic resource] / G. Kaminsky, C. Reinhart // Journal of International Economics. – 2000. – Vol. 51 (1). – Mode of access: <http://download.thelancet.com/flatcontentassets/H1N1-flu/preparedness/preparedness-14.pdf>.
6. Lahiri A. Delaying the Inevitable: Optimal Interest Rate Defense and Balance of Payments Crises [Electronic resource] / A. Lahiri, C. A. Vegh // Journal of Political Economy. – 2003. – Vol. 111. – Mode of access: <http://ssrn.com/abstract=384224>.
7. Calvo G. Rational Contagion and the Globalisation of Securities Markets / G. Calvo, E. Mendoza // Journal of International Economics. – 2000. – Vol. 51 (1). – P. 79-113.
8. Eichengreen B. Contagious Currency Crises [Electronic resource] / B. Eichengreen, A. Rose, C. Wyplosz // NBER Working Paper № 5681. – 1996. – Mode of access: <http://www.nber.org/papers/w5681.pdf>.
9. Mody A. What is an Emerging Market? [Electronic resource] / A. Mody // IMF Working Paper WP/04/177. – 2004. – Mode of access: <http://ssrn.com/abstract=879002>.
10. IMF Data and Statistics [Electronic resource] / International Monetary Fund. – Mode of access: <http://www.imf.org/external/data.htm>.
11. Frankel J. Crises, Contagion and Country Funds: Effects on East Asia and Latin America / J. Frankel, S. Schmukler // [in ed. Glick R.]. Managing Capital Flows and Exchange Rates: Perspectives from the Pacific Basin. – New York: Cambridge University Press, 1998. – P. 232-266.
12. Kaminsky G. Managers, Investors, and Crises: Mutual Fund Strategies in Emerging Markets [Electronic resource] / G. Kaminsky, R. Lyons, S. Schmukler // NBER Working Paper № 7855. – 2000. – Mode of access: <http://www.nber.org/papers/w7855.pdf>.

РЕЗЮМЕ

Аналізується вплив каналів торгівлі та руху капіталу на поширення валютних криз в регіональному та глобальних масштабах. Досліджується взаємозв'язок ступеня інтегрованості країни до світового ринку капіталу та її вразливості перед виникненням кризових явищ. Розкривається роль координації та кооперації у розгортанні регіональної валютної нестабільності.

Ключові слова: валютні кризи, канали торгівлі, потоки капіталу, поширення кризи, інфікування, регіональна інтеграція.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

РЕЗЮМЕ

Анализируется влияние каналов торговли и движения капитала на распространение валютных кризисов в региональном и глобальном масштабе. Исследуется взаимосвязь степени интегрированности страны в мировой рынок капитала и ее уязвимости перед возникновением кризисных явлений. Раскрывается роль координации и кооперации в разворачивании региональной валютной нестабильности.

Ключевые слова: валютные кризисы, каналы торговли, потоки капитала, распространение кризиса, инфлирование, региональная интеграция.

SUMMARY

The paper examines regional and global-scale effects of trade channels and capital flows in currency crises transmission. It reveals the correlation between a country's integration in the world capital markets and its' vulnerability to crisis developments. It includes the analysis of coordination and cooperation role in enhancing regional currency instability.

Keywords: currency crises, trade channels, capital flows, crisis transmission, contagion, regional integration.

“GREEN GDP” AS THE INDICATOR OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Ryabchyn O., PhD, Donetsk National University¹

In the article the disadvantages of GDP as the index excluding sustained development indicators, such as natural resources depletion, pollution damage and social disparity are analysed.

The alternative GDP calculation options are studied. The difference between different indicators usage results is observed in order to identify their difference. It's also interesting to look at the problem of ecological cost accounting in developed and developing countries.

However, this article is mostly focused on the economic-environmental issues leaving aside the social aspect of sustainability that is however as important as the others pillars of sustainable development.

The critique of neoclassical GDP. There are a lot of indicators in economic literature to measure the economic development referring to a state policy with neoclassical ideology. These quantitative aspects are:

- Achieving a high rate of GDP growth, which leads to an increase in living standards;
- Providing a "normal" level of unemployment, maintaining and increasing the employment rate;
- Lacking of slumps, recessions and economic crises, etc.

The data of state budget, government debt and foreign exchange reserves, trade and payment balances can be used as additional economic indicators for analysis of stable economic development.

Thus it is difficult to use only one indicator such as GDP to have a full picture for analyzing the progress and development. In the report called “Beyond GDP: The Need for New Measures of Progress” (Costanza et al 2009, p.8) authors have stated that: “Because GDP measures only monetary transactions related to the production of goods and services, it is based on an incomplete picture of the system within which the human economy operates.”

As an example, one of the main ecological disadvantages of GDP is that environmental degradation often looks good for the economy. Due to double entry counting of environmental pollution - from increasing pollution (through payment of environmental taxes) and the elimination of pollution caused by this impact.

According to Kliejunas in “Affluenza: The All-Consuming Epidemic” (De Graaf, Wann and Naylor 2010, p.235), “GDP takes into account pollution at least four times - when it happens, when it is removed, if it has a negative impact on human health and rewarded when those who promote clean technologies.” Nowadays a lot of similar statements from respected scientists all over the world can be cited.

That is why since the innovative eco economy integrated into a global system this approach has become insufficient.

One of the important factors in shifting for more sophisticated indicators of sustainable development is the “decoupling effect”.

United Nations Environment Programme (UNEP) identify decoupling as “using less resources per unit of economic output and reducing the environmental impact of any resources that are used or economic activities that are undertaken” (UNEP 2011, p.11) .

It is reflecting the mismatch trend of economic growth on the one hand, and the consumption of natural resources and pollution of the environment, on the other. Economic results should grow faster than consumption and environmental impact and the GDP should grow faster than the consumption of energy resources. For example, Denmark was able to double the GDP over the past three decades, while maintaining the consumption of energy resources (EIA - U.S. Energy Information Administration, 2012) .

A new concept of economic development should be developed and used worldwide based on the use of additional sources that provide not only social and economic security of the society, but also protect it from harmful environmental impacts for the evolutionary development. This determines the appearance of new sustainable development concepts such as environmental economics.

In a robust economic sense we should evaluate the condition of a nature capital in GDP to enhance the credibility of macroeconomic indicators in economic activity of the country and the effectiveness of its environmental policy.

Thereby it is necessary to make some ecological correction of GDP's macro indicators to transform it into new “Green GDP”. Let's take a look at the some milestones that affected the development of this concept most of all.

Basic milestones of development of sustainable GDP measurement concept. There are a lot of events during the whole century that affect the development of sustainability. This article will focus on the basic milestones that lead to current understanding of Green GDP measurement concept.

Kuznets who is the author of the GDP concept, warned in his report to the U.S. Senate: “The welfare of a nation can, therefore, scarcely be inferred from a measurement of national income” (Kuznets 1934 cited in OECD 2009, slide №2). However neoclassical theory took way to measure economic well-being exactly through GDP.

Analysts of the Club of Rome (Meadows, Meadows and Randers 2004) in the 70's of the 20th century reflected on the relationship between economic growth and sustainable development.

One of the turning points in the world transition to the sustainable path of development was the Brundtland Report (Our Common Future, 1987), where the concept of sustainability was raised and formulated.

It is hard not to mention a long-term role of United Nations (UN) in establishing dialogue about the sustainable development and implementing the “Green GDP” and its analogues. It was reflected in numerous scientific research publications (e.g. Human Development Report), and funded by different UN programs (UNSTAT - Statistical Office's System of Environmental-Economic Accounting, UNDP - United Nation Development Program, UNEP - United Nations Environment Programme etc.). This helped to develop some indicators and tools for supplementing the existing UNDP's Human Development Index and to promote the achievement of UN Millennium Development Goals.

One of the latest UN documents **Rio+20** conference declaration (UNDP, 2012) concludes that:

“We recognize the need for broader measures of progress to complement GDP in order to better inform policy decisions, and in this regard, we request the UN Statistical Commission, in consultation with relevant UN System entities and other relevant organizations, to launch a program of